

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ

Діяльність будь-якого підприємства орієнтована на отримання певних результатів. Проте одні підприємства упевнено досягають поставленої мети своєї діяльності, а інші - працюють менш успішно. Розвиток української економіки обумовлює розвиток аналізу в першу чергу на мікрорівні - рівні окремих підприємств і їх внутрішніх структурних підрозділів, оскільки ці низові ланки складають основу економіки.

Сучасні ринкові відносини ставлять керівництво підприємств в досить жорстокі умови. Кожна фірма прагне до досягнення тривалої, стійкої конкурентоспроможності, оскільки тільки цей результат гарантує успіх бізнесу. Для досягнення цієї мети підприємства здійснюють моніторинг поточної діяльності, аналіз і оцінку стратегічних перспектив, роблять критичну оцінку якості і ефективності маркетингової діяльності підприємства в цілому.

Підприємство (фірму) не можна розглядати тільки як виробничо-технічний комплекс. В розвинутому суспільстві виробничі відносини, пов'язані з діяльністю підприємств, одержують конкретний вираз у взаємостосунках усередині підприємств, між ними і між підприємствами і державою.

Економічний аналіз виступає базою для обґрунтування управлінських рішень в рамках інноваційної, інвестиційної, виробничої, фінансової і інших видів діяльності сучасних підприємств. Оцінка потенціалу підприємства може носити інформаційний характер як для професіоналів (банкірів, інвесторів, аудиторів), так і для непрофесіоналів (акціонерів і вкладників).

Комплексна оцінка потенціалу підприємства дозволяє отримати уявлення про загальний стан його на даний момент, виявити переваги і слабкі сторони в порівнянні з конкурентами. Надалі більш докладний аналіз наявних ресурсів і потужностей може проводитися кожною ланкою підприємства самостійно.

В умовах посилення конкурентної боротьби і розвитку сучасних інформаційних систем більше шансів добитися успіхів буде у тих організацій, які мають нагоду оперативно одержувати всю необхідну інформацію і швидко на її основі приймати маркетингові рішення

В сучасних умовах пропоную разом з економічним аналізом активно впроваджувати на підприємствах і діагностику господарської діяльності, яка є комплексною аналітичною оцінкою всіх сфер діяльності підприємства з позиції досягнення максимально можливого економічного результату за рахунок оптимального і ефективного використання обмежених економічних ресурсів.

Вибір форми діагностики підприємства залежить від мети діагностики, від його організаційної структури, галузевої специфіки. Звичайно діагностика потенціалу підприємства проводиться у формі комплексного дослідження або поетапно, поелементно. Організація діагностики потенціалу підприємства повинна здійснюватися відповідними ланками його структури управління.

Сутність діагностики господарської діяльності підприємства полягає у встановленні і вивченні ознак, що впливають на виробничу діяльність, вимірюванні основних характеристик, що відображають стан машин, приладів, технічних систем економіки і фінансів господарюючого суб'єкта для прогнозу можливих відхилень від стійких і стандартних значень і запобігання порушень нормального режиму роботи. Діагностика діяльності підприємства включає дослідження сукупності технологічних, соціально-економічних, правових, екологічних і інших процесів, закономірностей формування, побудови і функціонування систем управління; принципів побудови організаційних структур, оцінку ефективності вживаних методів інформаційного, матеріально-технічного і кадрового забезпечення.

Серед основних недоліків існуючої системи обліку та аналізу можна виділити такі:

а) для прийняття зацікавленими особами адекватних та вчасних рішень щодо існуючої політики управління в процесі антикризового регулювання фінансово-господарського стану істотне значення мають актуальність і якість інформації. Облікові реєстри що рекомендовані для використання, не передбачають накопичення інформації різного рівня деталізації і узагальнення. Це зумовлює неможливість отримання інформації в обсязі і вигляді, достатньому для проведення аналізу з метою прогнозування;

б) невирішені проблеми відображення в обліку заборгованостей, оцінки поточної заборгованостей за продукцію, товари, роботи та послуги;

в) застосовувати в наших умовах традиційні за кордоном методики аналізу не завжди доцільно через відсутність необхідного обсягу вірогідної і доступної інформації.

Крім того, загальна криза неплатежів, характерна для сучасної української економіки, змушує сумніватися в об'єктивності, своєчасності і корисності отриманих результатів аналізу. Використання вітчизняних методик не дає змоги однозначно оцінити стан дебіторської заборгованості, а також ступінь його впливу на фінансово-господарський стан підприємств. Зазначені проблеми вказують на необхідність пошуку специфічних засобів аналізу дебіторської та кредиторської заборгованостей, спрямованих на отримання інформації комплексного характеру, достатньої для прийняття рішень щодо глибини кризи неплатежів аналізованого суб'єкта.

На основі поставлених цілей і з урахуванням наявних можливостей визначається дійсний стан підприємства, виробляються способи оптимальних рішень, підбираються методи управління.

Діагностика потенціалу підприємства (трудового, соціального, виробничого і науково-технічного) є одним з етапів в проведенні аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства, що деталізується, і не припускає використання великої кількості показників і проведення складних розрахунків.

В результаті, на базі результатів аналізу, розробляються рекомендації по удосконаленню господарського механізму підприємств, стабілізації або поліпшення його фінансового положення.

Р.А. Пуханов, Е.Н. Лизунова

ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ РЕГИОНА ДОНБАССА

Рассмотрены особенности внешнеэкономической деятельности региона Донбасса с зарубежными партнерами, специфика деловых контактов

Актуальность. В последние годы в украинской экономике произошло много изменений как положительных, так и отрицательных. Исследование внешнеэкономической деятельности региона Донбасса раскрывает пути решения возникающих трудностей и проблем. Кроме того, экономическая стабильность региона положительно влияет на укрепление всей экономики Украины.

Цель исследования. Рассмотреть принципы поддержания устойчивых связей с иностранными фирмами, специфику деловых контактов, роль государства в укреплении внешнеэкономической деятельности.

Основная часть. Итоги социально-экономического развития региона за I квартал 2009 года имеют следующие показатели: внешнеторговый оборот товаров за январь-февраль 2009 года сравнительно с соответствующим периодом 2008 года уменьшился на 47,2% и составил 1341,9 млн.дол. США, в том числе экспорт – на 36,8% (1129,2 млн.дол. США), импорт – на 71,8% (212,7 млн.дол. США). Сальдо внешнеторгового оборота позитивно – 916,5 млн.дол. США (уменьшение на 11,2%).

По совокупному вкладу в отечественный экспорт и импорт и услуг Донецкая область занимает лидирующее положение в Украине (табл. 1). Внешнеторговый оборот товаров и услуг за 2008 год составляет 20249,5 млн.дол. США (увеличение в сравнении с прошедшим годом на 27,5%) и имеет положительное сальдо больше 9,5 млрд.дол.США, в том числе экспорт – 14898,1 млн.дол.США (прирост составляет 34,8%, +3846,5 млн.дол.США), импорт 5351,4 млн.дол.США (прирост составляет 10,9%, +526,1 млн.дол.США). Коэффициент покрытия импорта экспортом составляет 2,78 [3].

В отчетном периоде внешнеэкономические операции предприятия области осуществляли с 146 странами мира, при этом продукция 853 предприятий и организаций области экспортировалась в 138 стран мира; импортировались товары 1343 предприятиями и организациями с 103 стран. Наибольшими торговыми партнерами были: Россия (26,1%), Турция (8,7%), Италия (6,7%), Казахстан (4,1%), Египет (3,8%), США (3,7%), Германия (2,7%), Белорусия (2,5%),